

Nemzetközi bíróság

Strasbourg

Kérjük a tisztelt Bíróságot, hogy pozitív döntésével könnyítse meg a szerbiai magyarság létkérdéseinek a megoldását azzal, hogy az európai normák értelmében természetesnek tartja a szerbiai magyaroknak az anyanyelvű oktatási rendszer megszervezésére (önálló egyetem alapítására) való jogát.

Indoklás

A miloševići időkben kényszerű etnikai változásokra került sor a volt Jugoszláviában. Míg a magyarok a háború és a munkanélküliség miatt elhagyták az országot, addig a szerbek főleg Horvátországból és Boszniából tömegesen telepedtek le Szerbiának főleg az északi részén, a Vajdaságban. Szerbia ezt nem szánálta 2000 októbere, az ún. demokratikus változások után sem. Jelenleg is azok képezik a szerb kormányzatban levők egy részét, akik a diszkriminációt előidéztek. A vajdasági magyarok országos önkormányzata látszat-önkormányzat, tehát szerbiai központi ellenőrzés alatt áll. A vajdasági magyaroknak nincs sem országos, sem helyi, sem kulturális, sem pedig tájékoztatási autonómiájuk. A leépítések, megszorítások folyamatosak. A helyzetet súlyosbítja, hogy Magyarország legfőbb kisebb támogatásokkal, átmeneti fájdalomcsillapítással segíti a kisebbségben élő nemzettársait, amivel lényegében a szerbiai magyarság pusztulásának folyamatát nyugtázza.

A nem ritkán a testi épségében is fenyegetett szerbiai magyarságon kizárólag az európai értelemben vett multikulturalizmus segíthet. Ennek a teljes anyanyelvű oktatás, az önálló tantervkészítés és a tankönyvirás, ill. tankönyvbehozatal az alapfeltétele. Az európai tudósok kimutatása szerint az idegen nyelvet (az állam nyelvét) csupán az anyanyelv segítségével lelkiileg-szellemileg normálisan fejlődő ember sajátíthatja el kellő szinten. Mindezenelőtt a saját nemzeti történelmét és az adott vidék múltját kell megismernie annak, aki kisebbségi érzés nélkül akar polgára lenni egy országnak, amelynek

határai az európai folyamatoknak megfelelően mindinkább lazulni fognak. Ugyanilyen fontossággal bír az anyanyelvi kultúra egyéb területeinek az oktatási-nevelési folyamatban való elsődlegessége is. Vagyis a zene és a képzőművészet iskolai anyagát az adott nemzeti kisebbség vezető pedagógusainak kell összeállítaniuk. A magyarországi tankönyvbehozatal korlátlanra tétele viszont nemcsak azért fontos, mert a magyar tudomány haladásának a szerbiai iskolai ismeretszerzésben is tükröződnie kell, hanem azért is, mert a természet- és a társadalomtudományi tárgyak tankönyveinek többsége eddig főleg nyelvileg vitatható szintű fordítás volt. A pszichológusok szerint viszont a természettudományok nyelve is fontos eszköze mind a tanításnak, mind pedig a nevelésnek.

A felsorolt okok alapján bizunk az Önök humanista döntésében, tehát abban, hogy a jövőben a szerbiai magyarság mindenelőtt a saját nemzeti kultúráját elsajátítva haladhat a multikulturalizmus felé. Amit ui. ma multikulturalizmusnak neveznek Szerbiában, az nem más, mint a vajdasági magyarság trianoni döntés óta tartó beolvasztásának, megsemmisítésének folyamata. Mert míg a humánusabb társadalmakban az asszimiláció és a disszimiláció természetes velejárója az életnek, addig Szerbiában manipuláció eszköze. Ennek konkrét bizonyítékeként legalább két alapvető tényre is hivatkozhatunk. Az egyik az, hogy évtizedek óta a szerbiai magyarok többnyire legfeljebb csak fizikai dolgozóként juthatnak munkához, s első sorban csupán ipariskolát végezhetnek. A másik: a statisztika szerint a szerbiai magyarok a világrekordot ostromolják az elkövetett öngyilkosságok és az alkoholisták arányszáma tekintetében.

Kérjük, fogadják e folyamodványunkat egy 200 000-nél még mindig több lelket számláló olyan nemzeti kisebbség SOS-jelzésének, amelynek tehetségét számos tudós nemzetközi értékű munkássága tanúsítja, s amely megérdemli azt az autonómiaformát, amellyel az ola-

szok Svájcban, ill. a svédek Finnországban rendelkeznek.

Újvidéken, 2005.

A szerbiai magyarok civil társaságainak nevében:

Dr. Ribár Béla akadémikus, a VMTT elnöke

Dr. Szalma József, jogászprofesszor

Dr. Prof. Gabrity Molnár Irén, az MTT elnöke

Mirnic Károly mgr., az MTT alelnöke

Dr. Gubás Jenő, az ATSZ elnöke

Dr. Prof. Bogner István, a PR elnöke

Dr. Zsoldos Ferenc, a DMISZ alelnöke

Nagy Margit, a VMPE elnöke

Dr. Bozóki Antal, az Árgus elnöke

Dr. Vajda Gábor, az Iskolaügyi Bizottság elnöke

Melléklet: a belgrádi és a budapesti oktatási minisztériumoknak 2005. március 2-án elküldött, de kellő visszhangra nem talált nyilatkozat angol fordítása

